dosarul nr.2-18371/22
2-22121118-12-2-16082022

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

11 august 2023 mun.Chișinău
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Lupașcu Natalia
grefier Brega Cristiana, Marina Dvornic

examinând în şedinţă publică, în procedură contencioasă, cauza civilă la acţiunea depusă de Bulgaru Grigore către S.A. " Cartuș ", Gondiu Vasile, Custiuc Maria intervenient accesoriu Grădinari Galina privind încasarea plăților salariale restante, penalității pentru reținerea plăților salariale prevăzută de art.330 Codul Muncii, prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Argumentele şi cerinţele reclamantului

La data de 15.08.2022, Bulgaru Grigore a depus cererea de chemare în judecată împotrva S.A. " Cartuș ", Gondiu Vasile privind încasarea plăților salariale restante, penalității pentru reținerea plăților salariale prevăzută de art.330 Codul Muncii, prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

În susţinerea acţiunii depuse, reclamantul a indicat că prin Contractul individual de muncă nr. 2 din 01.01.2004 a fost angajat la întreprinderea de Stat ” Magazinul specializat de arme Dinamo MA” în funcţia de marchetolog. Termenului contractului a fost stabilit de un an, care, potrivit pct. 4.6., ”în cazul expirării termenului contractului, următorul se prelungeşte automat pentru anul viitor, dacă nici una din părţi nu iniţiază rezilierea contractului.”

La data de 01.09.2005, în conformitate cu ordinul 21/02.12.2002 cu angajatorul a încheiat Contractul de răspundere materială.

În anul 2019 remunerarea activităţii sale se efectua conform salariului lunar de funcţie care, constituia suma de 8892 lei.

Prin Hotărârea Guvernului RM nr.244 din 24.04.2019 s-a dispus reorganizarea prin fuziune şi absorbţie a Î.S.”Pulbere”, a Î.S. ’’Magazinul specializat de arme Dinamo MA” şi a Î.S. Cartuş, cu modificarea ulterioară a formei organizatorico-juridică în Societate pe Acţiuni Întreprinderea de Stat ’’Cartuş”.

Prin Ordinul Agenţiei Proprietăţii Publice nr. 249 din 20.09.2019 a fost instituită comisia de transmitere a bunurilor patrimoniale a întreprinderilor a Î.S.”Pulbere” şi a Î.S. ’’Magazinul specializat de arme Dinamo MA” către întreprinderea absorbantă Î.S. Cartuş.

Astfel, întreprinderea de Stat ’’Cartuş”, din 12.06.2020 - Societatea pe Acţiuni, a absorbit întreprinderile sus menţionate.

Totodată, potrivit prevederilor de la pct. 5.1. al Contractului de fuziune prin absorbţie din 31 octombrie 2019, S.A. Cartuş devine succesor de drept în privinţa tuturor drepturilor şi obligaţiilor faţă de toţi debitorii şi creditorii persoanei absorbite.

Prin Actul Comisiei de transmitere din 31.10.2019 a patrimoniului ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA„ către Î.S. Cartuş, ulterior SA, membru al căreia a fost şi Bulgaru Grigore, şi, inclusiv a anexelor la Act nr. 1, 1.2, 2.1 patrimoniul întreprinderii a fost transmis întreprinderii absorbante.

Prin Ordinul administratorului ÎS ’’Cartuş” Vasile Gondiu nr. 434 din data de 30.11.2019, inclusiv anexele nr. şi nr. 2 la ordin, a fost stabilită structura organizatorică şi statele de personal a ÎS ’’Cartuş”.

Prin Ordinul administratorului ÎS ’’Cartuş” Vasile Gondiu nr. 435 din 03.12.2019, inclusiv prin stipulările de Ia pct. 1. s-a dispus transferarea angajaţilor companiilor absorbite la ÎS ’’Cartuş”, inclusiv şi a reclmantului Bulgaru Grigore, pe termen nedeterminat. Totodată, la pct. 2 din Ordin, se stipulează că ’întreprinderea absorbantă va prelua toate drepturile şi obligaţiile existente ce decurg din contractele individuale de muncă din data de 03.12.2019.

La data de 03.12.2019 reclamantul a încheiat Contractul individual de muncă nr. 05/2019 deja cu întreprinderea ÎS ’’Cartuş” (SA) pe termen nedeterminat .

Totodată, potrivit informaţiei de la contul 531.1 pentru perioada anului 2019, faţă de subsemnatul Bulgaru Grigore întreprinderea avea restanţă la salariul brut neachitat în sumă de 203 970,00 lei.

Respectiv, potrivit calculelor contabile salariul net, care urma să i fie achitat după reţinerea impozitelor, concret constituia suma de 160 646,77 lei.

Notează reclamantul că în scopul de a primi salariile datorate, după fuziune de mai multe ori s-a adresat la d-1 Gondiu Vasile, pe atunci Administratorul SA Cartuş, însă, din diferite motive i se refuza.

La data de 10 septembrie 2020 a fost invitat de către administratorul, dl Gondiu Vasile prin intermediul Vice directorului SA Cartuş, Sucursala Pulbere şi Dinamo MA, dl Mihai Cebotari (în prezent Director general interimar al SA Cartuş), în privinţa datoriei pe care o are entitatea faţă de reclamant.

Fiind în biroul dlui Vasile Gondiu, situat pe str. Mitropolit Gurie Grosu 1, contrar prevederilor de la art. 147 din Codul muncii, care imperativ interzice limitarea salariatului în dispunerea liberă de mijloacele câştigate, cu excepţia cazurilor prevăzute de legislaţia în vigoare, i-a spus că intenţionează să facă nişte lucrări de reparaţie a faţadei magazinului de arme a întreprinderii, să pună teracota şi, ca să contribue şi reclamantul material la această acţiune. L-au întrebat direct, ce sumă este gata să ofere, pentru că de la ceilalţi angajaţi ai întreprinderii nu poate cere, nu- i poate obliga, dar aceea nici nu au bani. Reclamantul a refuzat spunându-i că singur are probleme financiare, inclusiv din cauza neachitării timp îndelungat a salariului. La ce, administratorul a invocat în privinţa reclamantului sunt mai multe învinuiri, precum că a stat şi a aşteptat, că nu a întreprins nimic, n-a luptat cu sistemul, cu fostul fondator, că a stat, a aşteptat vremuri mai bune şi acum cere bani. Dar trebuie să ştie, că suma de 203 970,00 lei care este înregistrată în evidenţa contabilă ca datorie, nu sunt banii reclamantului ci sunt ai întreprinderii. Şi în calitate de administrator decide soarta banilor, poate să-i dea sau poate să i refuze.

Potrivit reclamantului, la întrebarea ce sumă l-ar satisface ca contribuţie din partea sa: 5 000, 10 000 lei, Gondiu Vasile a început să strige isteric în sensul că suma este mizeră. Atunci, reclamantul l-a întrebat: „Ce sumă trebuie să primesc?”. El a răspuns - ’’Undeva 140 000 lei”. A plecat în contabilitate. A revenit cu dispoziţia de plată, însă, nu i-a arătat reclamantului suma şi auzind refuzul a rupt-o. Apoi i-a zis că de el depinde totul, să se gândească reclamantul dacă doreşte să mai activeze. El poate să nu trimită marfă la Sucursala Dinamo-MA unde activa reclamantul, să o lichideze, să fie reclamantul şi alte persoane apropiate reclamantului eliberate

din funcţie. El poate să-i facă probleme, dar ca să fie bine, reclamantul va primi 100 000 lei, iar restul banilor rămân fără să concretizeze suma.

A doua zi, la 11 septembrie 2020, în prima jumătate a zilei, venind în incinta Î.S.”Cartuş”, în contabilitate, reclamantul a înţeles că vice- directorul, pe atunci Lucian Gorgos a pregătit suma de 100 000 lei. Dna contabil-şef Custiuc Maria la aparatul de numărare a banilor, i-a numărat şi manual în prezenţa sa şi mai apoi a mai numărat această sumă pe bancnote şi cu mâna proprie a scris pe o foaie de hârtie valoarea şi numărul bancnotelor, care constituiau suma de 100 000 lei, care i-a fost înmânată reclamantului. După ce, contabila-şefâ, i-a dat dispoziţia de plată pentru suma salariului net datorat faţă de el de 160 646,77 lei, pe care reclamantul a semnat-o şi a rămas în contabilitate .

Menţionează reclamantul supra faptului că plata salariului i se transfera pe card bancar valabil, deschis în baza proiectului salarial de către ’’Cartuş” şi nu la invitaţie în contabilitate, cu scopul de a fi achitat în numerar. Astfel, suma restantă a salariului neachitat constituie 60 646,77 lei.

Ulterior, a început să verifice care sunt totuşi sumele salariilor restante neachitate şi ca urmare, a constatat că pentru anul 2019 nu i-a fost contabilizat salariul pentru lunile de activitate octombrie şi noiembrie potrivit tabelei de pontaj a timpului de activitate . Tabelele de pontaj, reclamantul ca responsabil de evidenţa activităţii întreprinderii le prezenta în contabilitate contabilei-şef, dnei Grădinari Galina. Din câte a înţeles, acestea nu au fost luate la evidenţa contabilă şi nu a calculat salariul pentru această perioadă. Cauza nu o cunoaşte.

La fel, a clarificat că contabilul-şef a Î.S. Dinamo-MA, Grădinari Galina nu a înregistrat decontările de avans referitor la achitarea restanţelor faţă de buget a ”Dinamo-MA” Î.S. de către titularul de avans Bulgaru Grigore a sumelor de 2620,00 lei şi 1180,00 lei, în vederea obţinerii certificatului privind lipsa restanţelor faţă de bugetul public naţional. Contabilul nu a înregistrat în evidenţa contabilă a datoriei faţă de salariaţi pentru 2 luni până la organizare, nu a calculat salariul pentru această perioadă. Nu a înregistrat în evidenţa contabilă sumele de 2620,00 lei şi 1180,00 lei - bani personali achitaţi de către reclmantul Bulgaru Grigore, în vederea obţinerii Certificatului privind lipsa datoriilor întreprinderii la bugetul public naţional.

Pornind de la cele menţionate se constată cu certitudine, că restanţa la plăţile salariate ale reclamatului faţă de reclamant constituie suma de 82230,77 lei, care constă din suma restantă a salariului neachitat 60 646, 77 lei, a salariului necontabilizat pentru lunile octombrie şi noiembrie în sumă de 17784 mii lei, banii personali achitaţi pentru achitarea impozitelor întreprinderii în sumă de 3800 lei (2620 + 1180).

În această ordine de idei, invocă reglementările juridice din Codul muncii, care imperativ statuează drepturile salariaţilor la remunerare pentru munca prestată, obligaţiunile angajatorului pentru achitarea integrală şi la timp a salariilor, garanţiile juridice, dar şi răspunderea angajatorului pentru încălcarea drepturilor salariaţilor.

Potrivit art. 9 alin. (1) lit. d) din Codul muncii salariatul are dreptul la achitarea la timp şi integrală a salariului, în corespundere cu calificarea sa, cu complexitatea, cantitatea şi calitatea lucrului efectuat. De la lit. I) - la apărare, prin metode neinterzise de lege, a drepturilor sale de muncă, a libertăţilor şi intereselor sale legitime. De la lit. m) - la soluţionarea litigiilor individuale de muncă şi a conflictelor colective de muncă, inclusiv dreptul la grevă, în modul stabilit de prezentul cod şi de alte acte normative;

La rândul său, conform prevederilor de la art. 10 alin. (1) din Codul muncii, angajatorul este obligat: lit. a) - să respecte legile şi alte acte normative, clauzele contractului colectiv de muncă şi ale convenţiilor colective;

lit. 1) - să examineze sesizările salariaţilor şi ale reprezentanţilor lor privind încălcările actelor legislative şi ale altor acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, să ia măsuri pentru înlăturarea lor, informând despre aceasta persoanele menţionate în termenele stabilite de lege;

lit. p) - să repare prejudiciul material şi cel moral cauzat salariaţilor în legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de muncă, în modul stabilit de prezentul cod şi de alte acte normative.

Potrivit prevederilor de la art. 128 alin. (1) din Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată. Salariul este confidenţial şi garantat (alin. 3).

Potrivit prevederilor de la art. 142 alin. (1) din Codul muncii salariul se plăteşte periodic, nemijlocit salariatului..., lit. b) nu mai rar decât o dată pe lună pentru salariaţii remuneraţi în baza salariilor lunare ale funcţiei.

Angajatorul este obligat să încunoştinţeze salariatul despre mărimea salariului, forma retribuţiei, modul de calculare a salariului, periodicitatea şi locul de plată, reţinerile, alte condiţii referitor la salariu şi modificările acestora (alin. 2).

La achitarea salariului, angajatorul este obligat să informeze în scris fiecare salariat despre părţile componente ale salariului ce i se cuvine pentru perioada respectivă, despre mărimea şi temeiurile reţinerilor efectuate, despre suma totală pe care urmează să o primească, precum şi să asigure efectuarea înscrierilor respective în registrele contabile (alin. 3).

Articolul 144 din Codul muncii imperativ statuează plata prioritară a salariului.

Aşa, la alin. (1) stipulează că plata salariilor este efectuată de angajator în mod prioritar faţă de alte plăţi, inclusiv în caz de insolvabilitate a unităţii.

Potrivit alin. (3), angajatorii iau măsuri pentru protejarea salariaţilor proprii contra riscului de neplată a sumelor ce li se cuvin în legătură cu executarea contractului individual de muncă sau ca urmare a încetării acestuia.

Totodată, pentru neachitarea salariului la timp, art. 145 din Codul muncii prevede compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului

Aşa, alin. (1) statuează că compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului se efectuează prin indexarea obligatorie şi în mărime deplină a sumei salariului calculat dacă reţinerea acestuia a constituit cel puţin o lună calendaristică de la data stabilită pentru achitarea salariului lunar.

Alin. (2) a normei citate supra, statuează că compensarea prevăzută la alin. (1) se efectuează separat pentru fiecare lună, prin majorarea salariului în conformitate cu coeficientul inflaţiei calculat în modul stabilit.

Potrivit alin. (4) - modul de calculare a sumei de compensare a pierderii unei părţi din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de plată a acestuia se stabileşte de Guvern, de comun acord cu patronatele şi sindicatele.

Articolul 147 din Codul civil imperativ interzice limitarea salariatului în dispunerea liberă de mijloacele câştigate, cu excepţia cazurilor prevăzute de legislaţia în vigoare.

Potrivit prevederilor de la art. 330 din Codul muncii, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligaţie survine, în particular, în caz de: - alin. (1) lit. e) - reţinere a plăţii salariului.

Totodată, potrivit alin. (2) din norma citată, în caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizaţiei de concediu (art. 117), a plăţilor în caz de eliberare (art. 143)

sau a altor plăţi (art. 123,124,127,139,186, art. 225 alin. (8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

În temeiul prevederilor de la art. 332 alin. (1) din Codul muncii, Bulgaru Grigore la data de 19.04.2022 a adresat administratorului S.A. Cartuş - reclamatului, o cerere, prin care a solicitat să-i achite plăţile restante la salariu şi alte plăţi cuvenite.

Prin răspunsul nr. 103 din 18.05.2022, semnată de directorul general interimar dl Mihai Cebotari, cererea a fost integral respinsă.

Consideră că motivele invocate de reclamat sunt formale şi neîntemeiate. Or, mai sus, s-a menţionat în ce condiţii am semnat dispoziţia de plată pentru suma de 160 646, 77 lei şi că în realitate mi-a fost achitată suma de 100 000 lei. În cazul, în care reclamantul nu semna borderoul de plată, care i-a fost pus în faţă, nu aveau să-i elibereze nici această sumă (de 100 mii.).

În ceea ce ţine de respingerea cererii de achitare a salariilor pentru lunile octombrie şi noiembrie 2019, menţionează că, însăşi faptul invocat de către reclamat, precum că reclamantul în cadrul comisiei pentru transmiterea patrimoniului întreprinderilor absorbite către întreprinderea absorbantă a semnat actul de transmitere, recunoaşte faptul că reclamantul a activat la întreprindere. Respectiv urmau să-i achite salariul. După cum a menţionat supra, tabelele de pontaj au fost la timp transmise în contabilitate.

Referitor la sumele de 2620,00 lei şi 1180,00 lei, în total 3800 lei, i-a achitat pentru a lichida restanţele la bugetul public naţional a întreprinderii - ÎS Magazinul specializat de arme ’’Dinamo - MA” pentru a face posibilă fuzionarea întreprinderilor prin absorbţie. Suma restantă a achitat-o în numerar, organului fiscal care şi a întocmit actele de ridicare a sumelor menţionate supra.

Pornind de la cele menţionate, solicită reclamantul încasarea de la S.A. ’’Cartuş”, în folosul subsemnatului Grigore Bulgaru a plăţilor salariale restante în sumă de 82 230,77 lei, sumă, care include suma restantă a salariului neachitat 60 646, 77 lei, a salariului necontabilizat şi neachitat pentru lunile octombrie şi noiembrie anul 2019 în sumă de 17 784 lei, banii personali achitaţi pentru achitarea impozitelor întreprinderii în sumă de 3800 lei (2620 + 1180).

Prin cererea depusă în cadrul etapei de pregătire cauzei pentru dezbateri judiciare (f.d.78-83), reclamantul a concretizat şi completat temeiul acţiunii, majorat cuantumul pretenţiilor, a invocat probe şi pretenţii suplimentare accesorii acţiunii în cauză, precum şi invocarea unor argumente, circumstanţe de fapt ţi de drept.

Astfel, suplimentar celor expuse în acţiune depusă a invocat că actualul Director General Interimar al SA "Cartuş" Cebotari Mihai, la momentul producerii evenimentelor litigiale exercita funcţia de Vice- administrator, administrator al Sucursalelor Chişinău Pulbere şi Chişinău Dinamo-MA a Î.S. Cartuş.

La data de 09.09.2020 Cebotari Mihai a venit la Sucursala Chişinău Dinamo-MA a Î.S. Cartuş, amplasată pe str. N. Dimo 30 unde activa reclamantul şi i-a spus că nu ştie în ce relaţie se află el cu directorul general interimar Vasile Gondiu, dar îl invită la el în legătură cu datoria istorică datorată de întreprindere în sumă de 203 970,00 lei - salariu brut neachitat; 160 646,77 lei - salariu net. Totodată i-a comunicat reclamantului că V. Gondiu are nevoie de bani să facă cadouri unor persoane influente şi speră să rezolve problema cu ajutorul lui.

La data de 10.09.2020 reclamantul s-a prezentat în biroul dlui Vasile Gondiu, unde fiind şantajat, i-a spus că suma de 203 970,00 lei care este înregistrată în evidenţa contabilă ca datorie nu sunt banii lui. Dar, sunt a întreprinderii şi, în calitate de administrator decide soarta banilor. Poate să îî dea, sau poate să mă refuze. Apoi i-a zis că de el depinde totul, să se mai gândească

dacă doreşte să mai activeze în continuare. Dar, dacă nu doreşte ca să aibă probleme, să accepte primirea din salariu a sumei de 100 000 lei, iar restul banilor, să rămână precum că la întreprindere fără să concretizeze ce sumă.

Această discuţie o poate confirma juristul SA Cartuş, dna Natalia Balan - care îşi are cabinetul alături de cel al directorului, şi se afla în acest timp în interiorul lui. Mai mult ca atât, dna Natalia Balan a sunat-o pe fiica reclamantului - Grumeza Vera care se afla în concediu anual de odihnă, care activa ca contabil al Cartuş SA, cumulând şi funcţia de casier şi i-a spus că reclamantul - tatăl ei se află în cabinet la dl Gondiu Vasile şi că este şantajat de dumnealui, că va închide filiala şi nu-i va da datoria dacă reclamantul nu va refuza o parte de bani.

Totodată, Grumeza Vera, contabil şi casier la Cartuş SA, din data de 01.09.2020 până la 12.09.2020 s-a aflat în concediul anual. De colegii de lucru ea a fost informată despre acest incident, dar şi despre faptul că banii în sumă de 100 000 lei au fost pregătiţi şi număraţi de către fostul vice- director Gorgos Lucian Gheorghi, şi verificaţi, număraţi la aparatul de numărare a banilor de către Contabilul-şef Custiuc Maria.

Însă, din motivul că aparatul de numărat banii arăta eroare şi procesul de numărare se bloca, când dna Maria Custiuc număra banii la aparat, Grigore Bulgaru pe o foaie de hârtie A4 scria în coloană numărul de bancnote înmulţit la nominal. Apoi dna Custiuc Maria, verificând şi înmulţind la calculator numărul de bancnote personal cu mâna proprie scria sumele obţinute pe fiecare poziţie, care mai apoi a sumat şi suma totală de 100 000 lei şi a fost înmânată reclamantului. Ulterior, contabila -şef Custiuc Maria a perfectat Ordinul de plată şi a semnat în calitate de casier prin bară. Or, la acel moment ea nu avea acces la bani (nu a fost emis ordin de înlocuire a casierului aflat în concediu).

Menţionează că, după ce prin Hotărârea Guvernului RM nr.244 din 24.04.2019 s-a dispus reorganizarea prin fuziune şi absorbţie a Î.S. Pulbere a Î.S. Magazinul specializat de arme Dinamo-MA şi Î.S. Cartuş, cu modificarea ulterioară a formei organizatorico-juridică în Societate pe Acţiuni Cartuş, precum şi prin Ordinul Agenţiei Proprietăţi Publice nr.249 din 20.09.2019 a fost instituită comisia de transmitere a bunurilor patrimoniale a întreprinderilor a Î.S. Pulbere şi Î.S. Magazinul Specializat de arme Dinamo-MA, fostul director general Vasile Gondiu striga că nu va achita nici o datorie, nici un salariu şi în timp s-a demonstrat că toate aceste ameninţări erau adresate personal reclamantului.

Mai târziu, la sfârşitul lui noiembrie 2019, în contabilitatea S.A. "Cartuş", situată pe str. Mitropolit Gurie Grosu 1, contabila şefă la acel moment Grădinari Galina, în prezenţa fiicei reclamantului Grumeza Vera, a întrebat-o pe Custiuc Maria, cu ce se ocupă. Aceasta a răspuns că îi calculează lui Grigore Bulgaru salariu pentru octombrie şi noiembrie. Grădinari Galina a intrat în birou la Gondiu Vasile şi i-a comunicat acest fapt. Când a revenit a zis că V. Gondiu i-a spus să nu-i calculeze nimic. Galina Grădinari a mai comunicat că la întrebările ei cum rămâne cu plăţile salariale ale lui Bulgaru, Gondiu Vasile a răspuns că nici o datorie şi nici un fel de salariu pe lunile octombrie şi noiembrie Grigore Bulgaru nu va primi. Galina Grădinari s-a eschivat de a întreprinde ceva şi liniştindu-se i-a spus că să scrie cerere şi timp de până la 3 ani reclamantul are tot dreptul să-şi primeascăcă datoriile.

Ulterior, reclamantul s-a adresat de mai multe ori cu cereri scrise şi orale la Domnul Vasile Gondiu să-i achite salariile restante, însă, acesta îi refuza strigând în isterie că de ce el nu înţelege că el are mari datorii, că trebuie să ridice întrebarea referitor la datoriile faţă de mine la consiliul de administraţie.

Astfel, reclamantul se afla într-o stare permanentă de stres, disconfort psihologic din cauza că nu i se achita salariile timp îndelungat. Atare situaţie a durat o perioadă lungă de timp,

începând cu anul 2019 şi practic până la demisia lui Vasile Gondiu. Ulterior, reclamantul a aflat că domnul Vasile Gondiu se eliberează din funcţie şi că acesta a depus cerere de concediu anual cu ulterioară eliberare, el i-a scris scrisoare mesaj prin telefon, care le-a remis lui V. Gondiu prin Viber. Prima scrisoare a remis-o la data de 23.04.2022, a două la data de 16.04.2022 2 şi a treia la data de 20.07.2022, însă nu a primit nici un răspuns.

Pe fonul de presiune psihologică de lungă durată starea sănătăţii reclamantului s-a înrăutăţit. Sau dezvoltat şi agravat maladiile de cord. Până la urmă el a suferit mai multe atacuri de cord şi la data de 08.08.2021 a fost internat în spital la staţionar, unde a avut intervenţie chirurgicală la cord şi s-a aflat în spital până la data de 17.08.2021 .

Ulterior, mai mult timp s-a aflat la tratament de ambulator, inclusiv 18.08.2021 - 26.09.2021; 27.09.2021 - 22.10.2021.

La fel, la data de 16.04.2022, care este şi ziua de naştere a dlui Vasile Gondiu, acesta a chemat tot colectivul din Chişinău a S.A. "Cartuş"la o masă de adio. Atunci, reclamantul, având intenţia să pună în discuţie problema privind neachitările salariului, l-a informat despre acest fapt pe Mihai Cebotari. Tot atunci, el i-a spus despre cele întâmplate între el şi Vasile Gondiu şi în acest context i-a transmis dlui Cebotari şi o copie a scrisorii trimise de el lui Gondiu Vasile. Ulterior, reclamantul s-a adresat cu cerere privind achitarea salariilor şi altor plăţi restante restante către actuala conducere a S.A. "Cartuş", însă i s-a refuzat spunându-i că nu are probe şi să se adresez în instanţa de judecată.

Reclamantul a reiterat că pentru anul 2019 nu i-a fost contabilizat salariul pentru lunile de activitate octombrie şi noiembrie potrivit tabelei de pontaj a timpului de activitate.Or, contabilul-şef a Î.S. Dinamo-MA, Grădinari Galina nu a înregistrat decontările de avans referitor la achitarea restanţelor faţă de buget a ”Dinamo-MA” Î.S. de către titularul de avans Bulgaru Grigore a sumelor de 2620,00 lei şi 1180,00 lei, bani personali achitaţi în vederea obţinerii certificatului privind lipsa restanţelor faţă de bugetul public naţional.

Pornind de la cele menţionate se constată cu certitudine, că restanţa la plăţile salariate ale reclamatului faţă de reclamant constituie suma de 82230,771ei, care constă din suma restantă a salariului neachitat 60 646, 77 lei, a salariului necontabilizat pentru lunile octombrie şi noiembrie în sumă de 17784 mii lei, banii personali achitaţi pentru achitarea impozitelor întreprinderii în sumă de 3800 lei (2620 + 1180).

Potrivit prevederilor de la art. 330 din Codul muncii, , reclamantul a calculat penalitatea pentru fiecare zi (de 0,3%) de întârziere a sumei nete până la data de 10.09.2020 şi a sumei nete din 03.12.2019 până la ziua eliberării din serviciu - 08.11.2022 şi a constatat o penalitate în sumă totală de 279 940,01 lei.

La fel, reclamantul a calculat penalitatea pentru fiecare zi (de 0,3%) de întârziere a sumei brute la plăţile salariilor pentru luna octombrie şi noiembrie 2019 şi a sumei nete neachitate către stat de întreprindere, dar achitate de reclamant din contul propriu pentru stingerea datoriilor la buget ale pârâtului în sumă de 57 193,34 şi 12 220,80 lei. În total, inclusiv cu plăţile salariale suma pretinsă constituie 90 998,14 lei.

Subliniază că prin neachitarea plăţilor salariale timp îndelungat, presiunea psihologică la care era supus reclamantul din partea pârâtului îl afecta foarte mult moral psihologic.

Din momentul în care el a fost privat de dreptul de a beneficia de plăţile salariale legale, el fiind specialist în drept, jurist cu calificare superioară, era extrem de afectat. El, fiind o persoană care respectă legea nu înţelegea cum poate pârâtul flagrant, abuziv, cu aroganţă să-l priveze timp îndelungat de salariu. Toate aceste situaţii îl afectau pe el şi familia lui moral şi psihologic, pierdea încrederea în sine, în dreptate, în adevăr şi justiţie. Se simţea umilit şi înjosit în faţa

colegilor şi familiei sale care îl cunoşteau ca pe un om corect, obiectiv şi care respectă legea. Pe acest fon reclamantul a suferit mai multe accese de cord şi cum am menţionat supra, a avut intervenţie chirurgicale la cord, a stat în staţionar, s-a tratat ambulator şi continuă tratament ndelungat.

Potrivit art. 1422 alin. (1) Cod civil red. an. 2002, art. 2036 Cod civil redacţia nouă, prejudiciul moral se repară indiferent de existenta şi întinderea prejudiciului patrimonial (alin. 2).

Pornind de la cele menţionate, solicită reclamantul :

-a încasa de la S.A. ''Cartuş", în folosul lui Grigore Bulgara a plăţilor salariale restante în sumă de 82 230,77 lei, sumă, care include suma restantă a salariului neachitat 60 646, 77 lei, a salariului necontabilizat şi neachitat pentru lunile octombrie şi noiembrie anul 2019 în sumă de 17 784 lei, banii personali achitaţi pentru achitarea impozitelor întreprinderii în sumă de 3800 lei (2620 + 1180);

- a încasa de la pârât în folosul reclamantului penalitatea pentru fiecare zi (de 0,3%) de întârziere a sumei nete până la data de 10.09.2020 şi a sumei nete din 03.12.2019 până la ziua eliberării din serviciu - 08.11.2022 în sumă totală de 279 940,01 lei;

-a încasa de la pârât în folosul reclamantului penalitatea pentru fiecare zi (de 0,3%) de întârziere a sumei brute la plăţile salariilor pentru luna octombrie şi noiembrie 2019 şi a sumei nete neachitate către stat de întreprindere, dar achitate de reclamant din contul propriu pentru stingerea datoriilor la buget ale pârâtului în sumă de 57 193,34 şi 12 220,80 lei. în total suma penalităţilor constituie 69 414,14 lei;

-a încasa de la pârât în folosul reclamantului compensaţia morală în sumă de 200 000 lei.

Pe parcursul procesului reclamantul a concretizat cercul participanţilor la proces, fiind atras în calitate de copîrîţi dl Gondiu Vasile şi Custiuc Maria (f.d.124,163)

Poziţia pârâtului S.A. „Cartuş"

Prin referinţă formulată (f.d.51-53) pârâtul S.A. „Cartuş" nu a recunoscut acţiunea depusă şi a solicitat respingerea acesteia din considerentele ce urmează.

În ceea ce priveşte achitarea restanţelor salariale faţă de Grigore Bulgaru şi anume salariul brut neachitat în sumă de 203970,00 lei lei, respectiv salariul net în sumă de 160646,77 lei notează că prin Hotărârea Guvernului Nr. 244 din 24.04.2019 cu privire la reorganizarea Î.S. „Pulbere", Î.S. „Magazinul Specializat de Arme „Dinamo-MA" şi Î.S. „Cartuş" au fost reorganizate Î.S. LPulbere", Î.S. „Magazinul Specializat de Arme „Dinamo-MA" prin fuziune - absorbţie) cu Î.S. „Cartuş", în calitate de întreprindere absorbantă.

În pct. 2.3. al contractului de fuziune semnat de administratorii celor trei întreprinderi, inclusiv de dl. Grigore Bulgaru în calitate de administrator al Î.S. „Dinamo MA" şi aprobat la data de 12.11.2019 de către fondator (Agenţia Proprietăţii Publice), este prevăzut că drepturile şi obligaţiunile persoanelor absorbite cec la persoana absorbantă în conformitate cu actele de transmitere din data de 31 octombrie 2019. În pct. 1.4. al contractului de fuziune este prevăzut că, datoriile I.S. .Dinamo-MA" pe termen scurt, mediu şi lung la data de 31 octombrie 2019, constituie 484 738,58 lei.

Potrivit prevederilor art. 205 alin. (2) din Codul Civil în cazul absorbţiei rersoane juridice de către alta, drepturile şi obligaţiile persoanei juridice absorbite trec la persoana juridică absorbantă în conformitate cu actul de transmitere.

Actul de transmitere trebuie să conţină dispoziţii cu privire la succesiunea întregului patrimoniu al persoanei juridice reorganizate, în privinţa tuturor drepturilor şi obligaţiilor faţă de toţi debitorii şi creditorii acesteia.

Astfel, în actul de transmitere a patrimoniului întreprinderii Î.S. Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA” din 31.10.2019, semnat de către toţi membrii comisiei, inclusiv de dl. Grigore Bulgaru, la pct. 3.1. „Datorii curente” este reflectată aceeaşi sumă de 484 738,58 lei. Iar în Anexa nr. 1.1 la actul de transmitere, semnată de dl. Grigore Bulgaru în călite de parte care transmite, la pct. 2.2. datoriile faţă de personal constituie 243 519,16 lei. În balanţa soldurilor pentru anul 2019 la contul 531.1 „Datorii privind retribuirea muncii” este prevăzută datoria salarială de 203 970,00 lei brut către Bulgaru Grigore Alexandru.

Respectiv, la 11 septembrie 2020, în baza Dispoziţiei de plată nr. MG 235, dl. Grigore Bulgaru a încasat suma de 160 646,77 lei în calitate de salariu restant, datorie preluată de către S.A. „Cartuş” de la Î.S. Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA” şi nu a avut obiecţii nici la calcul şi nici la suma primită.

Referitor la faptul că dl. Grigore Bulgaru pretinde că a incasat o sumă mai mică, nu poate confirma cele spuse deoarece dl. Vasile Gondiu şi dl. Lucian Gorgos, nu mai activează în întreprindere, respectiv contabila-şefa d-na Maria Custiuc doar a pregătit dispoziţia de plată şi a prezentat- o spre semnare dl. Grigore Bulgaru, care faţă de dumneaei nu a inaintat la moment careva pretenţii. Astfel careva datorii la acest capitol S.A. „Cartuş” nu are.

În ceea ce priveşte necontabilizarea salariilor pentru octombrie şi noiembrie 2019, respectiv şi a sumelor achitate ca restanţe la buget de 2620,00 lei şi 1180,00 lei comunică faptul că, în situaţia în care nici în Actul de transmitere a patrimoniului Î.S. „Dinamo-MA” către Î.S. „Cartuş” din 31 octombrie 2019 şi aprobat de APP, nici în contractul de fuziune la capitolul datorii nu se regăsesc sumele indicate de dl. Grigore Bulgaru, consideră că solicitarea de încasare a sumei de 3800 lei şi a salariilor necontabilizate în sumă de 17784 lei este nefondată şi nu poate fi satisfăcută.

Astfel, prin decizia registratorului din 28.11.2019 s-a decis înregistrarea în Registrul de stat al persoanelor juridice a reorganizării întreprinderii de stat ’’Cartuş” cu absorbţia întreprinderii de stat magazinul specializat de arme „Dinamo-M.A.” şi a întreprinderii de stat „Pulbere”.

Tot la 28.11.2019, din Registrul de stat al persoanelor juridice a fost radiată persoana juridică întreprinderea de stat magazinul specializat de arme „Dinamo-M.A.”.

Respectiv, până la 28.11.2019 contabilizarea sumelor pretinse şi achitarea acestora, urma să fie înfăptuite de către contabilitatea întreprinderii de stat magazinul specializat de arme „Dinamo-M.A.” şi aprobate de către administratorul Grigore Bulgaru, care la acea perioadă era în funcţie.

Totodată, la 30.11.2019 în cadrul Î.S. „Cartuş” a fost emis ordinul nr.434 cu privire la structura organizatorică şi statele de personal ale I.S. „Cartuş”, iar la 03.12.2019 a fost emis ordinul nr.435 cu privire la transferul angajaţilor companiilor absorbite, prin care dl. Grigore Bulgaru a fost numit în funcţia de vânzător consultant sucursala Chisinău Dinamo-MA a Î.S.Cartuş.

Astfel, de la data emiterii ordinului nr.435 al I.S. „Cartuş”, domnului Grigore Bulgaru i-a fost efectuată pontarea şi achitarea salariului.

Prin referinţa supimentară (f.d.140-142), S.A. "Cartuş" şi-a expus poziţia cu privire la la cererea de concretizare prezentată de reclamant.

Astfel, în ceea ce priveşte încasarea penalităţii pentru fiecare zi de întîrziere (de 0,3%) menţionează că în Actul de transmitere a patrimoniului Î.S. „Dinamo-MA” către SA Cartuş din 31.10.2019 şi aprobat de APP, nici în contractul de fuziune la capitolul datorii nu se regăsesc sumele indicate de dl. Grigore Bulgaru. Totodată, reiterează că în cadrul S.A. „Cartuş” nu a fost

înregistrată pe parcursul a 2 ani şi jumătate nici o cerere din partea reclamantului la pretinsele achitări.

Respectiv, versiunea că domnul Bulgaru Grigore, până la fuziunea întreprinderilor, fiind administrator al Î.S. „Dinamo-MA" intenţionat nu şi-a calculat careva sume de bani pentru salariu, a tăinuit tendenţios acest fapt, ca apoi peste aproximativ 3 ani, până la expirarera termenului de prescripţie, să pretindă penalităţi, acţiuni care prind contur a infracţiunii de escrocherie.

Făcând o paralelă, aduce exemplul Î.S. „Pulbere", care fiind în situaţie analogică ca şi Î.S. „Dinamo-MA", şi-a calculat salariile angajaţilor pentru lunile octombrie şi noiembrie 2019.

Astfel, se atestă cu certitudine lipsa vinei angajatorului S.A. „Cartruş" în presupusa neachitare a datoriilor faţă de reclamantul Bulgaru Grigore.

În ceea ce priveşte încasarea de la pârât în folosul reclamantului a compensaţiei morale în sumă de 200 000 lei menţionează că, conform prevederilor art. 1998 alin. (1) din Codul civil este obligat să repare prejudiciul moral cel patrimonial în cazurile prevăzute de lege) doar ,,cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit cu vinovăţie", iar reieşind din prevederile alin. al aceluiaşi articol, responsabil de repararea prejudiciului este doar autorul acestuia, însă în speţă pârâtul S.A. „Cartuş" nu a acţionat în mod ilicit faţă de reclamant.

În speţă, reclamantul nicicum nu a motivat prin ce se manifestă miza acestora, precum şi justificarea cuantumului acestor pretenţii, prin prezentarea documentelor confirmative în acest sens. Or, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune".

Prin urmare, reieşind din circumstanţele cauzei şi lipsa probelor veridice, admisibile, pertinente şi concludente privind pricinuirea suferinţelor morale sau fizice , consideră că acţiunea este neîntemeiată.

Având în vedere cele relatate, conchide asupra inadmisibilităţii acţiunii reclamantului privind încasarea prejudiciului moral în sumă a 200 000 lei în beneficiul reclamantului Bulgaru Grigore.

Poziţia pîrîtului Gondiu Vasile

Prin referinţa depusă la 12.12.2022 (f.d.144-148) de către reprezentantul pîrîtului Gondiu Vasile, avocatul Gulca Lilia nu a recunoscut acţiunea, considerînd cerinţele înaintate în acţiune ca fiind nefondate şi neîntemeiate din următoarele considerente:

În data de 08.02.2019 Direcţiei Generale pentru statistică a mun. Chişinău i-a fost prezentată situaţia financiară a ÎS "Dinamo-MA" pentru perioada anului 2018 fiind semnată în calitate de conducător al unităţii de către Reclamant, fiind indicat în calitate de administrator al unităţii respective şi în contractul de fuziune (anexat de Reclamant la cererea de chemare în judecată). Numărul personalului la 31.12.2018 fiind de 1 (una) persoană, cu pierderi pentru perioada de gestiune în valoare de 145 775 lei, şi cu datorii salariale de 130 704 lei. Existenţa la cârma ÎS "Dinamo-MA" a unei singure persoane se confirmă şi prin informaţia publicată în formă electronică. Iar conform raportului efectuat de Transparency International - Moldova în 2016 unitatea în cauză în anul 2015 deja avea perderi de 372 mii lei, în acest context urma ca remunerarea administratorului să fie calculată în dependenţă de performanţele economico – financiareale întreprinderii , condiţiile şi modul de calculare a remuneraţiei fiind indicate în contractul încheiat cu acesta, iar informaţiile despre remuneraţie - dezvăluite/făcute publice.

Deci pe parcursul ultimilor ani înregistrând numai pierderi, deşi Reclamantul activa în calitate de Administrator, motiv pentru care şi a avut loc absorbţia, totuşi compania absorbantă

SA ’’Cartuş” în baza Dispoziţiei de plată nr. MG235 achită Reclamantului salariul restant integral în valoare de 160 646,77 lei, fapt pentru care s-a semnat Reclamantul şi care este în corespundere cu prevederile art. 141 alin.3 din Codul Muncii . Plata salariului poate efectuată atât numerar, cât şi prin virament la contul salariatului, deschis la prestatorul de servicii de plată, cu achitarea serviciilor respective din contul dat fiind că este o restanţă a ÎS ”Dinamo-MA” şi nu un salariu pentru munca prestată la SA ’’Cartuş”.

Despre rezultatul reorganizării/absorbţiei APP, care este fondatorul celor trei unităţi, s-a expus în data de 07.02.2020 în Comunicatul privind reorganizarea Î.S. „Pulbere”,Î.S. Magazinul Specializat de Arme „Dinamo-MA” şi Î.S. „Cartuş” în care a menţionat că, în rezultatul reorganizării s-a produs optimizarea cadrelor, nici un angajai al Companiilor absorbite nu şi-a pierdut locul de muncă, datoriile comerciale şi salariate au fost soluţionate, salariile faţă de angajaţi şi impozitele către bugetele de Stat, CNAM, CNAS se achită la timp în deplină măsură.

Cât priveşte învinuirile aduse copârâtului Gondiu Vasile în acţiunile de şantaj, susţine că cele invocate de Reclamant sunt nefondate şi neîntemeiate, fiind nişte afirmaţii false, deoarece necesitatea achitării datoriilor salariale de către S.A. "Cartuş" a fost prevăzută şi şi-a asumat-o ca urmare a semnării Contractului de fuziune din 31.10.2019 şi a actului de predare- primire (din aceiaşi dată). Dispoziţia de achitare a numerarului din 11.09.2020 cu nr. MG235 confirmă prin semnătura Reclamantului primirea de către acesta a sumei restante ca urmare a reorganizării în mărime de 160 646,77 lei.

Încerarea de a beneficia de mijloace financiare prin abuz de drept şi afirmaţii false, prin prezentarea ca adevărată a faptei minciunoase ar putea genera răspunderea penală a Reclamantului, care face uz de buna-credinţă a celorlalte părţi încercând să obţină mijloace financiare în mod fraudulos.

Notează că din actele prezentate de Reclamant în calitate de probe rezultă în mod cert că drepturile şi obligaţiile persoanelor absorbite (printre care şi ÎS ”Dinamo-MA” unde activa Reclamantul) trec la persoana absorbantă în conformitate cu actele de transmitere din data de 31.10.2019, fiind achitat salariul restant prin Dispoziţia de plată nr. MG235, fapt ce rezultă din:

- pct. 1.4 a Contractului de fuziune din 31.10.2019 aprobat de APP în data de 12.11.2019;
- actul de transmitere a patrimoniului din 31.10.2019 în care se menţionează că în baza ordinului APP nr. 249 din 20.09.2019 Reclamantul face parte din comisia de care transmite bunurile, etc.

La data perfectării actelor de transmitere predare, angajatorul Reclamantului, APP, prin actul de predare - transmitere a transmis către ÎS ”Cartuş”/ S.A. "Cartuş" doar datoriile şi obligaţiile existente până la data de 31.10.2019, întru confirmarea celor menţionate vin şi prevederile art. 197^{1} alin.l din Codul Muncii " în caz de reorganizare a unităţii, schimbare a tipului de proprietate sau a proprietarului acesteia, cesionarul preia toate drepturile şi obligaţiile existente la data producerii evenimentului ce decurg din contractele individuale de muncă .... ”.

Art. 205 alin. 2 din Codul Civil prevede:" în cazul absorbţiei unei persoane juridice de către alta, drepturile şi obligaţiile persoanei juridice absorbite trec la persoana juridică absorbantă în conformitate cu actul de transmitere”, din cele prezentate rezultă că Reclamantul acţonează cu rea credinţă invocând careva pretenţii pentru perioada respectivă.

Ţinând cont, că Actul de predare - primire din 31.10.2019 şi Contractul de fuziune din aceiaşi dată au fost aprobate de fondator în data de 12.11.2019, perioada lunii noiembrie 2019 pentru unitatea unde a activat Reclamantul este o perioadă de lichidare, de trecere de la o unitate la alta când ÎS ”Dinamo-MA” nu mai activa, iar din Î.S. ’’Cartuş” încă nu facea parte. Faptul, că reclamantul şi-a competat în mod unilateral tabelul de pontaj, pentru o perioadă care este

cuprinsă în actul de predare primire şi pentru o perioadă când nu mai deţinea calitatea de administrator al ÎS ”Dinamo-MA”(era lichidată), nu denotă decât intenţia de rea credinţă a Reclamantului, şi încercarea cu orice preţ să dispună de mijloace financiare tară a avea un temei legal.

În acest context, lui S.A. "Cartuş" îi revine obligaţia de remunerare de la 03.12.2019, când a semnat cu Reclamantul contractul individual de muncă, fapt ce corespunde prevederilor art. 1 din Codul muncii,precum şi drepturile şi obligaţiile transmise prin Actul de predare - transmitere din 31.10.2019, care faţă de Reclamant au fost onorate pe deplin prin Dispoziţia de încasare a numeralului, alte drepturi şi obligaţii neprevăzute de actele întocmite la momentul reorganizării, nu pot fi solicitate fiindcă nu au temei legal, deoarece în pct. 2.3 a Contractului de fuziune şe indică în mod cert că "'Drepturileşi oobligaţiile persoanelor absorbite, trec la persoana absorbantă în conformitate cu acele de transmitere din data de 31.10.2019”.

Perioada 13-30 noiembrie nu este indicată în actul de predare - primire, nici în Contractul de fuziune, şi nici în contractul individual de muncă din 03.12.2019 şi nici reflectată în careva alte înscrisuri, deci nu poate ridica careva obligaţii faţă de cesionar/ S.A. "Cartuş" sau faţă de coreclamatul Gondiu Vasile, reclamantul urma să o negocieze la acel moment cu APP, care era fondatorul ÎS ”Dinamo-MA”, conform prevederilor art. 197^1 alin.3 din Codul muncii: "In caz de reorganizare a unităţii, schimbare a tipului de proprietate sau a proprietarului acesteia urmează a fi respectat dreptul salariaţilor la informare şi consultare'.

Pretenţiile reclamantului privind achitarea restanţelor la Bugetul Public National pentru perioada când avea calitatea de administrator, sunt neîntemeiate, deoarecce, perioada respectivă dumnealui o gestiona după bunul plac, şi neglijenţa sa nu poate fi imputată altor persoane, în acest context, menţionează în mod repetat, S.A. "Cartuş" şi-a asumat numai drepturile şi obligaţiile prevăzute în actul de predare- primire, şi din data de 03.12.2019 când au început raporturile de mucă, sumele neincluse în actul de predare primire şi precum şi perioada 13.11-30.11.2019 nu pot fi imputate către S.A. "Cartuş", respectiv copârâtului Gondiu Vasile.

Normele legale invocate de Reclamant se referă la relaţiile dintre angajator şi angajat, relaţii care până la 03.12.2019 nu au existat între S.A. "Cartuş" şi Reclamant şi în acest caz nu pot fi pretenţii legate de prejudicii şi restanţe, deoarece nu au temei legal.

Prejudiciu material şi penalitatea nu pot fi invocate de reclamant faţă de S.A. "Cartuş", copârâtul Gondiu Vasile fiindcă până la 03.12.2019 reclamantul nu avea relaţii de muncă cu pârâţii, iar art. 331 alin.l din Codul Muncii se referă la relaţiile dintre angajator şi angajat.

Prejudiciu moral în raporturile de muncă sunt prevăzute în art. 327 din Codul muncii care prevede apariţia prejudiciului moral între părţile unui contract individual de muncă, la fel, obligarea angajatorului la plata prejudiciilor morale este reglementată expres prin art. 329 alin.l Codul muncii, care prevede că „angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligaţiilor de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel”, deci din nou se necesită existenţa unui raport de muncă, care până în data de 03.12.2019, nu au existat între Reclamant şi S.A. "Cartuş" sau între Reclamant şi Copârâtul Gondiu Vasile, lipsind în acest caz legătura cauzală cu Pârâtul, Copârâtul şi perioada solicitată.

Din cele prezentate mai sus, rezultă lipsa bunei credinţe în pretenţiile formulate şi invocate de Reclamant, fapt ce contravine prevederilor art. 10 alin.l din Codul civil.

Solicită respingerea ca neîntemeiată şi nefondată a cererii de chemare în judecată şi a cererii de concretizare a cererii de chemare în judecată în partea ce se referă la Gondiu Vasile.

Poziţia pârâtului Custiuc Maria

Prin referinţa prezentată (f.d.172-175) Custiuc Maria a solicitat respingerea integrală a acţiunii depuse de reclamantul Grigore Bulgaru.

În ceea ce priveşte soldul restanţelor salariale, notează că Prin Hotărîrea Guvernului Nr. 244 din 24.04.2019 cu privire la reorganizarea „Pulbere", Î.S. „Magazinul Specializat de Arme „Dinamo-MA" şi SA „Cartuş" au fost reorganizate I.S. „Pulbere", I.S. „Magazinul Specializat de e „Dinamo-MA" prin fuziune (absorbţie) cu Î.S. „Cartuş", în calitate de eprindere absorbantă.

Soldul salariului brut neachitat dlui Grigore Bulgara de către Î.S. „Dinamo-MA" constituie suma de 203970,00 lei, sold ce a fost transmis prin procedura de reorganizarea a Î.S. „Pulbere", Î.S. „Magazinul Specializat de e „Dinamo-MA" şi Î.S. „Cartuş" în contabilitatea ÎS „Cartuş" în conformitate cu contractul de fuziune prin absorbţie şi Actele de transmitere din data de 31 ombrie 2019 şi aprobate de Agenţia Proprietăţii Publice la data de 12.11.2019.

Precum şi analitic pe persoane prezentat în balanţa soldului la contul 531.1 „Datorii salariale" pentru anul 2019. Ţine să menţioneze că această sumă nu a fost completată ulterior de către contabila-şefă a Î.S. „Dinamo-MA", dna Grădinari Galina, fapt ce se confirmă prin generarea la data de 01.02.2020 a balanţei soldurilor aferentă anului 19 din programa de evidenţă contabilă a Î.S. „Dinamo-MA" şi confirmată prin semnătura ologrefică a dumneaei, Situaţia Financiară pentru anul 2019 şi o serie de dări de seamă fiscale şi statistice prezentate după semnarea actelor de transmitere (Declaraţie cu privire la impozitul pe venit anul 2019, semnată şi prezentată în data 17.12.2019, Situaţia Financiară de lichidare anul 2019, prezentată în data de 12.2019).

În ceea ce priveşte achitarea restanţelor salariale faţă de Grigore Bulgara notează că cu o zi înainte de nemijlocita achitare, a fost chemată în cabinetul directorului general interimar dl Gondiu Vasile şi a primit sarcina de a perfecta şi asigura existenţa banilor în caseria întreprinderii pentru a fi posibilă achitarea datoriei salariale de 203 970,00 lei brut către Bulgaru Grigore Alexandru, iar atunci când va posibil, sa-1 anunţe pe dumnealui, pentru a-1 invita pe reclamant la sediul central al întreprinderii.

În acel moment, dna Grumeza Vera, contabilul ce cumulează şi funcţia de casier era temporar absentă, fiind în concediu anual, astfel că, obligaţiile sale de muncă, prin acord şi înţelegere colegială, au fost repartizate între Vice- directorul Lucian Gorgos şi respectiv, contabilul-şef Custiuc Maria (fără a fi emis ordin cine îndeplineşte atribuţiile contabilului casier în lipsa lui). Astfel numărarea, verificarea şi depunerea banilor în contul bancar al întreprinderii îi revinea dlui Lucian Gorgos, vice - direcor, iar întroducerea vînzărilor, eliberarea facturilor fiscale în caz de vînzări, perfectarea documentelor privind caseria întreprinderii şi semnarea documentelor la rsoanele responsabile de semnare şi multe alte atribuţii ale colegei, îi reveneau pîrîtei Custiuc Maria.

Astfel, în ziua de 11 septembrie 2020 a îndreptat spre plată datoria salarială a dlui Bulgaru Grigore, în baza documentului Borderou de calcul nr. 88 din 11.09.2022, apoi a mers în biroul directorului general interimar dl Vasile Gondiu pentru a semna Borderoul de calcul şi a aproba achitarea salariului. După o perioadă ie timp, nu poate exact să precieze ora, a sosit şi dl Grigore Bulgaru în contabilitate.

Respectînd prevederile legale, conform cărora formularul tipizat reglementat pentru plăţi din casierie este dispoziţia de plată, a fost emisă Dispoziţia de plată cu nr. MG235 din 11.09.2020 privind achitarea către dl Grigore Bulgaru a sumei de 160646,77 lei (una sută şasezeci mii şase sute patruzeci şi şase lei 77 bani).

Astfel, respectiva dispoziţie, în cazul dat, reprezintă documentul oficial confirmativ de achitare de către S.A. "Cartuş" a restanţei salariale către reclamantul Grigore Bulgaru. Subliniază că, Dispoziţia de plată cu nr. MG235 din 11.09.2020 a fost nu doar semnată de către reclamant, ci reclamantul a scris personal în rubrica *Am primit suma Una şută şasezeci şase sute patruzeci şase lei 77 bani*. Este necesar de menţionat faptul că reclamantul Bulgaru Grigore nu a avut nici o obiecţie scrisă sau verbală faţă de pîrîta privitor la suma încasată sau că ar fi careva necorespunderi. În acel moment în contabilitate a fost prezent şi fostul vice- director Lucian Gorgos. Ce a făcut reclamantul cu banii primiţi în data de 11.09.2020 nu cunoaşte şi nici nu o interesa, fiecare este în drept sa-şi gestioneze banii după cum consideră, cert este că din contabilitate dumnealui a luat suma indicată în dispoziţia de plată. Şi despre promisiunile făcute de către reclamant faţă de directorul general interimar al S.A. „Cartuş” nu cunoaşte.

Cu referire la maculatorul anexat de reclamant la cererea de chemare în judecată (foaia A4) şi pe care sunt scrise mai multe cifre explică că într-devăr, cifrele din coloniţa a treia, inclusiv 99800 sunt scrise de ea, cu excepţia cifrei de 100.000, în cazul căreia nu recunoaşte scrisul. Însă, argumentele reclamantului precum că acesta este important pentru soluţionarea justă a cauzei civile nu pot fi reţinute. Astfel, remarcă faptul că pe această foaie nu este nici o însemnare sau vreun indiciu care ar face legătura cu pretenţiile reclamantului: vreo dată, vreo semnătură sau orice altceva ce ar indica sau dovedi primirea banilor de către reclamant sau predarea banilor de către pîrîta. Sunt doar nişte însemnări- nu-şi aminteşte circumstanţele în care au fost scrise acele cifre, ce reprezintă ele, nu se exclude, că este o foaie de maculator, pe care sunt făcute unele notiţe, inclusiv la rugămintea intenţionată a reclamantului. Acest maculator nu este un act, nu are putere de probaţiune şi nu poate fi pus la baza emiterii unei hotîrîri de către instanţa de judecată, iar efectuarea expertizei grafoscopice a acestuia nu este necesară, utilă şi relevantă pricinii.

În contextul celor expuse, în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare, solicită respingerea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Grigore Bulgaru cu privire la încasarea plăţilor salariate restante.

Poziţia intervenientului acccesoriu Gradinari Galina

Prin referinţa depusă la 08.12.2022 (f.d.134), Gradinari Galina a comunicat că a acordat servicii de contabilitate la Î.S."Dinamo-MA" în baza acordului de munca în perioada 01.02.2016 - 30.09.2019. Ultimele dări de seamă contabile cu toate înregistrările contabile la întreprindere au fost întocmite la situaţia din 30.09.2019. În actul de transmitere al patrimoniului Î.S."Dinamo-MA"din 31.10.2019 au fost reflectatate soldurile la situatia din 30.09.2019. Astfel, lunile octombrie si noiembrie a.2019 nu au putut fi calculate şi reflectate în evidenţa contabilă a Î.S."Dinamo-MA", inclusiv calculele salariale ale dlui Bulgaru Grigore. Aceste 2 luni conform p.2 al ordinului APP nr.249 din 20.09.2019 au fost perioada de transmitere a bunurilor.

Referitor la sumele de 1180 lei şi 2620 lei achitate de domn.Bulgaru G. către Serviciul Fiscal de Stat: aceste cheltuieli au fost efectuate în luna noiembrie 2019 după semnarea actului de transmitere a patrimoniului I.S."Dinamo-MA", care a avut loc la 31.10.2019. Astfel toate cheltuielile efectuate dupa semnarea actului de transmitere a bunurilor nu au mai putut fi reflectate în evidenţa contabilă a IS"Dinamo-MA".

Solicită examinarea cauzei în lipsa sa cu expedierea copiei de pe Hotărîrea adoptată.

Poziţia participanţilor în cadrul şedinţei

Partea reclamantă, dl Grigore Bulgaru şi avocatul acestuia, dl Vasile Lungu au susţinut pe deplin cererea de chemare în judecată în redacţia concretizată, solicitînd admiterea tuturor pretenţiilor formulate în acţiune în volum deplin, solicitînd încasarea sumei totale de 631 584,92 lei, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată.

La rîndul său, reprezentantul pîrîtului S.A. " Cartuș ", dl Balan Veaceslav a solicitat respingerea acţiunii pe motivele de drept şi de fat expuse în textul referinţelor ataşate la dosar.

Prezent în cadrul şedinţei pîrîtul dl Gondiu Vasile şi avocatul acestuia dna Gulca Lilia au susţinut poziţia privind netemeinicia acţiunii depuse, inclusiv netemeinicia pretenţiilor formulate către dl Gondiu Vasile.

Pîrîta Custiuc Maria în şedinţă nu s-a prezentat, iar interesele acesteia în faţa instanţei au fost reprezentate de către dl Timotin Lilian, avocat. Astfel, reprezentantul pîrîtei Custiuc Maria a pledat pentru respingerea acţiunii, reiterînd poziţia expusă prin referinţă. Totodată, a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată suportate de clienta sa pentru servicii de asistenţă juridică în mărime de 7500 lei.

Intervenientul accesoriu Gradinari Galina fiind înştiinţată legal, în şedinţă nu s-a prezentat, solicitînd examinarea cauzei în lipsa sa.

Aprecierea instanţei

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, analizând în corespundere cu prevederile art.130 din Codul de procedură civilă, cumulul probelor prezentate, instanța de judecată reține următoarele.

Cadrul legal relevant

În conformitate cu art.118 alin.(1) Cod de Procedură Civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în cadrul procesului judiciar.

În conformitate cu art. 240 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Potrivit art. 130 alin. (1) şi (3) CPC, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.

În conformitate cu art. 131 alin.(1) CPC, explicaţiile date de părţi şi intervenienţi asupra circumstanţelor care le sînt cunoscute şi care au importanţă în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe.

Conform art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă faptele invocate de una din parţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

În concordanță cu prevederile art.9 alin.(2) lit.a),c) și d) Codului muncii, salariatul este obligat să-şi îndeplinească conştiincios obligaţiile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă; să respecte cerinţele regulamentului intern al unităţii; să respecte disciplina muncii.

Potrivit art. 9 alin. (1) lit. d) Codului muncii, salariatul are dreptul: la achitarea la timp şi integrală a salariului, în corespundere cu calificarea sa, cu complexitatea, cantitatea şi calitatea lucrului efectuat.

Potrivit art.10 alin.(1) lit.h) Codului muncii, angajatorul este obligat să plătească integral salariul în termenele stabilite de prezentul cod, de contractul colectiv de muncă şi de contractele individuale de muncă.

Conform art.45 Codul Muncii, contractul individual de muncă este înţelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcţie, să respecte regulamentul intern al unităţii, iar angajatorul se obligă să-i asigure condiţiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul.

Conform prevederilor art.128 Codului muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau cîştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată. La stabilirea şi achitarea salariului nu se admite nici o discriminare pe criterii de sex, vîrstă, dizabilitate, origine socială, situaţie familială, apartenenţă la o etnie, rasă sau naţionalitate, opţiuni politice sau convingeri religioase, apartenenţă sau activitate sindicală. Salariul este confidenţial şi garantat.

Potrivit art.130 Codului muncii, (1) Salariul include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcţiei), salariul suplimentar (adaosurile şi sporurile la salariul de bază) şi alte plăţi de stimulare şi compensare.(2) Retribuirea muncii salariatului depinde de cererea și oferta forței de muncă pe piața muncii, de cantitatea, calitatea și complexitatea muncii, de condițiile de muncă, de calitățile profesionale ale salariatului, efortul și responsabilitățile salariatului, natura și rezultatele muncii lui și/sau de rezultatele activității economice a unității. (3) Munca este retribuită pe unitate de timp sau în acord atît în sistemul tarifar, cît şi în sistemele netarifare de salarizare.(4) În funcţie de specificul activităţii şi condiţiile economice concrete, unităţile din sectorul real aplică, pentru organizarea salarizării, sistemul tarifar şi/sau sistemele netarifare de salarizare. (5) Alegerea sistemului de salarizare în cadrul unităţii se efectuează de către angajator după consultarea reprezentanţilor salariaţilor. (6) Angajatorul, indiferent de ce sistem de salarizare aplică, trebuie să utilizeze în cadrul unității un sistem de evaluare și clasificare a funcțiilor pentru stabilirea nivelurilor de salarizare.

În concordanță cu prevederile art. 330 alin. (2) Codul muncii, în caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizaţiei de concediu (art.117), a plăţilor în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăţi (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întîrziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Cu privire la pretenţia privind încasarea salariului restant

Astfel, instanța reține că circumstanțele faptice ce au importanță pentru soluționarea cauzei se rezumă la următoarele.

În baza contractului individual de muncă nr. 2 din 01.01.2004 reclamantul Bulgaru Grigore a fost angajat în cadrul ÎS ”Magazinul specializat de arme Dinamo MA” în funcţia de marchetolog, pe un termen de 1 an (f.d.10). Potrivit pct. 4.6. din contractul individual de muncă, ”în cazul expirării termenului contractului, următorul se prelungeşte automat pentru anul viitor, dacă nici una din părţi nu iniţiază rezilierea contractului.”.

Prin Hotărârea Guvernului RM nr.244 din 24.04.2019 s-a dispus reorganizarea Î.S.”Pulbere”, Î.S. ’’Magazinul specializat de arme Dinamo MA” prin fuziune (absorbţie) cu Î.S. "Cartuş", în calitate de întreprindere absorbantă, precum și reorganizarea Î.S. "Cartuş" prin transformare în S.A."Cartuş" (f.d.13).

Prin Ordinul Agenţiei Proprietăţii Publice nr. 249 din 20.09.2019 a fost instituită Comisia de transmitere a bunurilor patrimoniale a întreprinderilor a Î.S.”Pulbere” şi a Î.S. ’’Magazinul specializat de arme Dinamo MA” către întreprinderea absorbantă Î.S. "Cartuş" (f.d.14).

Se reține că în vederea executării Hotărârii Guvernului RM nr.244 din 24.04.2019, la 31 octombrie 2019, între ÎS "Cartuș", ÎS "Pulbere" și ÎS "Dinamo-MA" a fost semnat Contractul de fuziune prin absorbție.

Astfel potrivit prevederilor pct. 5.1. din contract, după încheierea procedurii de reorganizare, persoana absorbantă (S.A. "Cartuş") devine succesor de drept în privinţa tuturor drepturilor şi obligaţiilor faţă de toţi debitorii şi creditorii persoanei absorbite.

La 31.10.2019 a fost semnat Actul de transmitere a patrimoniului ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA„ către Î.S. "Cartuş"(f.d.35-36).

Prin decizia registratorului Departamentului înregistrare și licențiere a unităților de drept din 28.11.2019, au fost radiate din Registrul persoanelor juridice ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA„ÎS "Pulbere" în legătură cu reorganizarea prin absorbție de către ÎS Cartuș (f.d.70)

Drept urmare, prin Ordinul administratorului ÎS ’’Cartuş” nr. 434 din 30.11.2019, a fost stabilită structura organizatorică şi statele de personal a ÎS ’’Cartuş”.

Prin Ordinul ÎS ’’Cartuş” nr. 435 din 03.12.2019, s-a dispus transferarea angajaţilor companiilor absorbite la ÎS ’’Cartuş”, inclusiv şi a reclmantului Bulgaru Grigore, pe termen nedeterminat (f.d.22). Totodată, la pct. 2 din Ordin, se stipulează că întreprinderea absorbantă va prelua toate drepturile şi obligaţiile existente ce decurg din contractele individuale de muncă din data de 03.12.2019.

Respectiv, în baza ordinului nr.435 din 03.12.2019, ÎS ’’Cartuş” în calitate de angajator și reclamantul Bulgaru Grigore au semnat contractul individual de muncă nr. 05/2019, fiind stabilit la pct.2 din contract că reclamantul a fost angajat în calitate de vînzător consultant sucursala Chișinău Dinamo-MA a ÎS Cartuș din data de 03.12.2019, pe termen nedeterminat, prin transfer din funcția de administrator al ÎS "Dinamo-MA"(f.d.23-24).

În urma procedurilor efectuate, S.A. "Cartuș" a fost creată și înregistrată în Registrul persoanelor juridice la data de 12.06.2020 în rezultatul reorganizării prin transformare a ÎS "Cartuș", cu drept de succesor(f.d.49).

Revenind la pretențiile reclamantului, instanța notează că prin înaintarea prezentei acțiunii se solicită încasarea de la S.A. ’’Cartuş” în beneficiul reclamantului a plăţilor salariale restante, a penalităților legale stabilite de art.330 Codul muncii, precum și compensarea prejudiciului moral cauzat de angajator ca urmare încălcării dreptului angajatorului.

Cu privire la pretenția privind încasarea plăților salariale restante

Astfel, reclamantul pretinde la încasarea de la S.A. ’’Cartuş” a plăților salariale restante în sumă de 82 230,77 lei, care include: suma restantă a salariului neachitat 60 646, 77 lei, a salariului necontabilizat şi neachitat pentru lunile octombrie şi noiembrie anul 2019 în sumă de 17 784 lei, dar banii personali achitaţi pentru achitarea impozitelor întreprinderii în sumă de 3800 lei (2620 + 1180).

Astfel, cu certitudine se constatată că la 31.10.2019, angajatorul ÎS "Dinamo-MA" avea restanţă salarială neachitată față de angalații săi în suma totală de 243 519,16 lei, cu descifrarea anexată (f.d.19,35-36), fapt reflectat în mod expres în Actul de transmitere a patrimoniului ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA„ către Î.S. "Cartuş" din 31.10.2019, la anexa 1.1.

În acest mod se atestă că potrivit descifrării (informaţia de la contul 531.1) pentru perioada anului 2019, angajatorul ÎS Dinamo-MA avea restanţă salarială neachitată față de Bulgaru

Grigore în sumă de 203 970,00 lei, brut (f.d.19 verso, 25). Respectiv, potrivit calculelor contabile după reţinerea impozitelor, salariul net constituia suma de 160 646,77 lei.

Nici un participant la proces nu a negat aceste circumstanțe.

Notează reclamantul că în scopul de a primi salariile datorate, după fuziune, de mai multe ori s-a adresat administratorului SA "Cartuş", Gondiu Vasile însă, din diferite motive i se refuza, însă probe în acest sens nu au fost prezentate.

După cum se desprinde din probele administrate la dosar, la data de 11.09.2020, S.A. Cartuș a efectuat achitarea către dl Grigore Bulgaru a sumei de 160646,77 lei cu titlu de salariu restant, în acest sens fiind atașată la materialele cauzei Dispoziţia de plată nr. MG235 (f.d.27) .

Conform poziției susținute în cadrul examinării cauzei, reclamantul recunoaște că într-adevăr pe data de 11.09.2020 i-a fost achitat salariu restant, însă parţial, doar în suma de 100 000 lei, astfel suma pretinsă de 60 646, 77 lei reprezintă diferența dintre suma indicată în dispoziție și achitată de facto de către angajator, suma care nici la momentul depunerii acțiunii nu a fost achitată.

E de evidenţiat că în concordanţă cu art. 117 alin.(1) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În acelaşi timp, art.121 Cod de procedură civilă prevede că instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

La acest compartiment instanța remarcă faptul că Dispoziţia de plată cu nr. MG235 din 11.09.2020 reprezintă documentul oficial confirmativ de achitare de către S.A. „Cartuş” a restanţei salariale către reclamantul Grigore Bulgaru în suma de 160646,77 lei iar în cadrul procesului nu a fost administrată nici o probă concludentă ce ar răsturna această poziție.

Pentru a ajunge la această concluzie instanţa reţine că reclamantul nu a invocat nici într-o manieră la momentul primirii salariului privind achitarea salariu în volum mai mic decît cel indicat în dispoziţie, ba din contra a scris personal în rubrica cuvenită următorul text: *Am primit suma Una şută şasezeci şase sute patruzeci şase lei 77 bani.*

Or, însăși reclamantul a confirmat că în acel moment (în cadrul procesului de eliberare a salariului, numărarea bancnotelor) au participat doar 2 persoane- nemijlocit reclamantul și contabila, pârâta Custiuc Maria.

Urmează de menţionat că nici unul din cei doi martori audiaţi- dna Grumeza Vera şi dna Balan Natalia nu au fost prezente la momentul achitării salariului conform dispoziţiei din 11.09.2020, deci nu deţin nici o informaţie relevantă procedurii eliberării sumei băneşti în această zi. De asemenea, nu au auzit personal că reclamantul ar fi fost ameninţat de către conducerea S.A. „Cartuş” precum că dl Bulgaru Grigore nu va primi salariu restant.

În acelaşi timp, pârâta Custiuc Maria prin poziţia expusă nu a negat faptul că împreună cu reclamantul au numarat bancnotele şi nu exclude că îi araţin anumite notiţe de pe înscrisul prezentat de reclamant- maculator (fila format A4) şi că probabil au fost facute nemijlocit la cererea reclamantului.

Instanţa evidenţiază că înscrisul prezentat (f.d.26) întradevar conţine anumite înscripţii, calcule, din informaţia reflетată să poate desprinde cert că o sumă de 100 000 lei a fost achitată cu bancnote de diferit nominal. Totodată, acest înscris nu este datat, nu conţine nici o informaţie suplimentară minimă ce ar fortifica ipoteza pîrîtului privind achitarea doar sumei de 100 000 lei

indicate pe aceast maculator din cele 160 646, 77 lei cuvenite și indicate în Dispoziţia de plată cu nr. MG235 din 11.09.2020.

Este necesar de menţionat și faptul că reclamantul Bulgaru Grigore nu a avut nici o obiecţie scrisă sau verbală faţă de compania pîrîta privitor la suma primită la data de 11.09.2020.

E de subliniat că la adresarea către S.A. "Cartuş" din 19.04.2022 (f.d.33) reclamantul nu a invocat existenţa unei probleme la capitolul achitării sumei restante de 60 646,77 lei.

De altfel, rămîne neexplicabil din care considerente problema achitării sumei nominalizate a fost formulată abia peste aproximativ doi ani după întocmirea dispoziției de plată cu nr. MG235 din 11.09.2020, doar odată cu înaintarea acţiunii în justiţie-15.08.2022.

În lumina celor evidenţiate supra, instanţa conchide că pretenţia privind încasarea sumei de 60 646,77 lei cu titlu de restanță salarială urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Cu privire la solicitările referitor la plata salariului necontabilizat şi neachitat pentru lunile octombrie şi noiembrie anul 2019 în sumă de 17 784 lei, e de remarcat următoarele.

În susţinerea pretenţiei date reclamantul a ataşat la cererea de chemare în judecată în calitate de probe 2 tabele de pontaj pentru lunile octombrie şi noiembrie anul 2019(f.d.28-29), certificînd pe propria răspundere.

La fel, potrivit materialelor cauzei, prin ordinul nr.305/109 din 22.10.2014 reclamantul Bulgaru Grigore a fost desemnat pentru îndeplinirea temporală a atribuţiilor de administrator al IS Dinamo MA (f.d.149).

Deşi potrivit ordinului nr.164ef./102 din 26.09.2016 a fost acceptată demisia reclamantului de la îndeplinirea temporară a atribuţiilor de administrator al IS Dinamo MA (f.d.205), reclamantul a confirmat că de facto a exercitat atribuţiile de administrator în continuare, pînă la lichidare a întreprinderii.

Astfel, se reţine că potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, la data de 15.05.2019 reclamantul încă deţinea calitatea de administrator al ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA„ (f.d.211).

Mai mult, la semnarea Contractului de fuziune prin absorbţie din 31.10.2019 (f.d.15-16, 54-56), reclamantul Bulgaru Grigore reprezenta ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA„ în calitate de administrator.

Prin urmare, toate acte, inclusiv dările de seamă, rapoarte au fost întocmite fie aprobate de către reclamant, la fel a întocmit toate tabele de pontaj, inclusiv pentru lunile octombrie şi noiembrie anul 2019.

Instanţa reiterează că potrivit Actului de transmitere a patrimoniului ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA„ către Î.S. "Cartuş" din 31.10.2019, angajatorul ÎS "Dinamo-MA" avea restanţă salarială neachitată față de angalații săi în suma totală de 243 519,16 lei (brut), din care suma de 203 970 lei reprezenta datoria față de Bulgaru Grigore şi suma de 39 548 lei datoria faţă de Gradinari Galina (f.d.17-19 verso,35-37).

Deci, alte datorii angajatorul ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA„ față de angajații săi nu a avut, respectiv nici nu puteau fi preluate de compania S.A. "Cartuş".

Ţine de subliniat că Actul din 31.10.2019 a fost semnat nemijlocit de reclamantul Bulgaru Grigore, care la rîndul său nu a putut explica dece restanţa salarială pretinsă pentru luna octombrie 2019 nu a fost contabilizată şi nu se regăseşte în Actul de transmitere a patrimoniului ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA„ către Î.S. "Cartuş".

În altă ordine de idei, reclamantul nu a putut comunica unde se regăsesc originalele tabelelor de pontaj pentru lunile octombrie şi noiembrie anul 2019, de pe care s-au făcut fotocopiile ataşate la dosar, întrucît după cum s-a remarcat supra, asemenea documente nu au

fost predate Î.S. "Cartuş" prin Actul de transmitere din 31.10.2019 și nici nu au fost prezentate în original instanței.

Corespunzător, se va reţine poziţia companiei pîrîte că fotocopiile prezentate nu pot fi acceptate în calitate de probe pertinente.

În concluzie, instanţa conchide că nu există premise legale pentru admiterea solicitării încasării salariului necontabilizat şi neachitat pentru lunile octombrie şi noiembrie anul 2019 în sumă de 17 784 lei.

Ce ţine de solicitarea încasării sumei de 3800 (2620 + 1180) lei, banii personali achitaţi pentru achitarea impozitelor întreprinderii, instanța conchide că această pretenție de asemenea nu este întemeiată și urmează a fi respinsă din considerentele ce urmează.

Astfel, după cum rezultă din explicaţiile reclamantului, suma de 3800 lei a fost achitată din banii proprii în vederea obţinerii certificatului privind lipsa restanţelor faţă de bugetul public naţional a ÎS Magazinul Specializat de arme "Dinamo-MA" conform Actelor din 05.11.2019 și 14.11.2019, subliniind că contabilul nu a înregistrat în evidenţa contabilă datoria nominalizată.

Se atestă că în temeiul Hotărârii privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului seria AH nr.173997 din 05.11.2019, prin Actul seria AB nr.243550 din 05.11.2019 întocmit de reprezentantul Serviciul Fiscal, au fost ridicate mijloacele bănești în numerar 1180 lei de la contribuabilul ÎS Magazinul Specializat de arme "Dinamo-MA", în prezența administratorului Bulgaru Grigore (f.d.30).

La fel, prin Actul seria AB nr.245094 din 14.11.2019 întocmit de reprezentantul Serviciul Fiscal în prezența administratorului Bulgaru Grigore, se confirmă faptul că în temeiul Hotărârii privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului seria AH nr.173997 din 05.11.2019, au fost ridicate mijloacele bănești în numerar 2620 lei de la contribuabilul ÎS Magazinul Specializat de arme "Dinamo-MA" (f.d.31).

Prin urmare, suma de 3800 lei a fost ridicată nemijlocit de la agentul economic-contribuabilul ÎS Magazinul Specializat de arme "Dinamo-MA" și nici o probă în susținerea alegațiilor reclamantului privind achitarea sumei nominalizate din sursele proprii nu au fost prezentate. Mai mult, ține de remarcat și faptul că la momentul întocmirii Actului de transmitere din 31.10.2019, a fost evidențiată datoria față de bugetul public în suma de 1051,71 lei iar ridicarea mijloacelor bănești a avut loc pe data de 05 și 14 noiembrie 2019.

Instanța notează că procesul civil este un proces al intereselor private, fiind guvernat de principiul disponibilității, iar reclamantul, în calitate de titular al acțiunii civile, este în drept să aleagă mijloacelor procesuale pe care le consideră adecvate ocrotirii drepturilor deduse judecății, inclusiv având dreptul de a stabili limitele obiectului și temeiului acțiunii.

Instanța observă că principiul menționat este garantat și de prevederile articolului 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care stabilesc că instanța judecătorească își pronunță hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de către reclamant.

Iniţial ţine de evidenţiat că potrivit art.128 Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau cîştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

Potrivit art.130 Codului muncii, salariul include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcţiei), salariul suplimentar (adaosurile şi sporurile la salariul de bază) şi alte plăţi de stimulare şi compensare.

În speță, făcând uz de drepturile sale, reclamantul a identificat obiectul acțiunii și operează în cererea dedusă judecății doar cu noțiunea de plăți salariale. Luând în considerare cele

menționate, instanța va respinge cerința formulată or suma pretinsă nu se încadrează în limitele art.art.128,130 Codului muncii, și anume, poate fi definită ca restanță la plată salarială.

Cu privire la pretenția privind încasarea penalităților

În concordanță cu prevederile art. 330 alin. (2) Codul muncii, în caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizaţiei de concediu (art.117), a plăţilor în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăţi (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întîrziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Ține de evidențiat că instanța a constatat netemeinicia pretențiilor reclamantului cu privire la încasarea sumei de 82 230,77 lei (60 646, 77 lei+ 17 784 lei+ 3800 lei) cu titlu de salariu neachitat.

Subsecvent, nefiind constatat faptul reţinerii din vina angajatorului a salariului pretins în suma de 82 230,77 lei, instanța va respinge pretențiile ce vizează încasarea de la angajator în folosul reclamantului penalitatea pentru fiecare zi (de 0,3%) din suma nominalizată.

Cu referire la încasarea sumei penalităților pentru reținerea plăților salariale în suma de 160646,77 lei din 03.12.2019 pînă la 11.09.2020 (data achitării sumei conform Dispoziţiei de plată cu nr. MG235 din 11.09.2020), ține de remarcat următoarele.

Cu titlu primordial, urmează a fi remarcat faptul că restanţa la plata salariuluiîn suma de 160 646 lei a fost formată în perioadă în care ultimul a deţinut funcţia de administrator ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA„, fapt confirmat prin extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice. La fel, reclamantul a confirmat că a exercitat atribuţiile de administrator, pînă la etapa lichidării.

Mai mult, la 03.12.2019, ÎS ’’Cartuş” în calitate de angajator și reclamantul Bulgaru Grigore au semnat contractul individual de muncă nr. 05/2019, fiind stabilit în mod expres la pct.2 din contract că reclamantul a fost angajat în calitate de vînzător consultant sucursala Chișinău Dinamo-MA a ÎS Cartuș din data de 03.12.2019, pe termen nedeterminat, prin transfer din funcția de administrator al ÎS "Dinamo-MA"(f.d.23-24).

Potrivit prevederilor art.9 Legii Nr. 246 din 22-11-2017 cu privire la întreprinderea de stat şi întreprinderea municipală, administratorul reprezintă organul executiv unipersonal al întreprinderii de stat/municipale și este investit cu multiple atribuții, inclusiv conduce activitatea şi asigură funcţionarea eficientă a întreprinderii de stat; acţionează fără procură în numele întreprinderii de stat; reprezintă interesele întreprinderii de stat/municipale în relaţiile cu persoanele fizice şi juridice, cu autorităţile publice, cu organele de drept și acordă astfel de împuterniciri altor reprezentanţi ai întreprinderii; prezintă consiliului de administraţie informaţia despre rezultatele controalelor efectuate de organele abilitate, inclusiv deficiențele depistate, precum şi planul de acţiuni privind corectarea abaterilor și înlăturarea deficiențelor identificate; asigură integritatea, folosirea eficientă şi dezvoltarea bunurilor întreprinderii.

În această ordine de idei, se deduce că administratorul deține putere de decizie deplină pentru toate operaţiunile de gestiune, excepţie făcând doar acele acte care sunt atribuite sau rezervate de lege altor organe şi a celor care sunt interzise de actul constitutiv. Astfel, administratorul este persoana împuternicită să conducă întreprinderea şi care transpune în practică voinţa persoanei juridice, prin exercitarea operaţiunilor necesare pentru îndeplinirea obiectului de activitate a acesteia şi este elementul cel mai dinamic din structura funcţională şi de organizare a ei.

Raportând circumstanţele cauzei la normele legale ce guvernează raporturile dintre salariat şi angajator, se evidenţiază obligaţia pozitivă a angajatorului ÎS Magazinul Specializat de arme

„Dinamo-MA,,, de a-şi executa cu bună-credinţă şi diligenţă obligaţiile sale faţă de salariaţi, inclusiv prin achitarea la timp a plăţilor salariale.

După cum s-a constatat cu certitudine, ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA,, a avut o restanță salarială neachitată reclamantului în suma de 160646,77 lei și care ulterior a fost achitată de succesorul său în drepturi.

Însă, în condiţiile speţei, este neîntemeiată poziția reclamantului cu privire la încasarea compensaţiei (penalităţii) pentru reţinerile salariale, în conformitate cu prevederile art. 330 alin.(2) din Codul muncii, pînă la data achitării acesteia -11.09.2020, din contul succesorului în drepturi al angajatorului ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA,,, - pârâtei S.A. Cartuș.

La acest compartiment instanța conchide că neplata salariului se datorează exclusiv gestionării ineficiente a acesteia de către organul executiv pe perioada acumulării restanţei, funcţie care la acel moment era deţinută de către reclamant.

Prin urmare, nu poate fi imputabil S.A. "Cartuș" neexercitarea efectivă a obligaţiilor salariale faţă de reclamant.

În această ordine de idei, instanța ajunge la concluzia că în speţă nu sunt aplicabile prevederile articolului 330 alin. (2) din Codul muncii, deoarece cumulul circumstanţelor constatate şi relevate supra exclude culpa S.A. "Cartuș" de neachitare la timp a plăţilor salariale reclamantului or, neachitarea la timp a plăţilor salariale s-a datorat insuficienţei lichidităţilor la angajatorul ÎS Magazinul Specializat de arme „Dinamo-MA,,, circumstanţă imputabilă însuşi reclamantului, care în perioada acumulării restanţelor salariale deţinea funcţia de administrator, şi avea obligaţia pozitivă de a conduce întreprinderea şi să-şi poată executa obligaţiile pecuniare, inclusiv faţă de salariaţi.

Prin urmare, pretenția reclamantului cu privire la încasarea din contul S.A. "Cartuș" în beneficiul său a penalității pentru reținerile salariale, urmează a fi respinsă ca nefondată.

Cu privire la compensarea prejudiciului moral cauzat

Potrivit art. 329 Codului muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligaţiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

Conform dispozițiilor art.2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.

La caz reclamantul a indicat că prin neachitarea plăţilor salariale timp îndelungat, presiunea psihologică la care era supus din partea pârâtului îl afecta foarte mult moral psihologic. Din momentul în care el a fost privat de dreptul de a beneficia de plăţile salariale legale, era extrem de afectat. Toate aceste situaţii îl afectau pe el şi familia lui moral şi psihologic, pierdea încrederea în sine, în dreptate, în adevăr şi justiţie. Se simţea umilit şi înjosit în faţa colegilor şi familiei sale, pe acest fon reclamantul a suferit mai multe accese de cord. Astfel, pretinde la compensarea prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei.

Instanța notează că pe parcursul examinării cauzei s-a constatat netemeinicia pretențiilor privind achitarea restanțelor la salariu. În același timp nu și-au găsit confirmare nici alegațiile reclamantului cu privire la pretinsele intimidări sau amenințări din partea administrației S.A. "Cartuș", fie copârâților Gondiu Vasile și Custiuc Maria. Instanța reiterează că nici un martor audiat nu a confirmat versiunea evenimentelor descrise de reclamant și nici alte probe relevante

nu au fost prezentate. Cele menționate permit instanței de a constata că alegațiile aduse sunt declarative, urmînd a fi apreciate critic.

În acest context, ținând cont de lipsa premiselor ce ar permite constatarea cauzării prejudiciului moral reclamantului, instanța conchide că pretențiile formulate în această parte urmează a fi respinse.

În aceste circumstanțe, instanța investită cu examinarea litigiului diferit judecății nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, concluzia instanţei este consecinţa dedusă în urma prezentării probelor de către părţi şi examinate în cadrul şedinţei de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziţia art. 119 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună şi se prezintă de către părţi.

Cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată

În conformitate cu art.82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și cheltuielile de judecarea pricinii.

În conformitate cu art.90 lit.i) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

În conformitate cu art. 96 alin.(1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Potrivit alin.(1^1) al aceluiași articol, cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut cîștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Odată cu respingerea integrală a acțiunii, subsecvent se vor respinge pretențiile reclamantului de compensare cheltuielilor de asistență juridică.

În același timp, reprezentantul pârâtei Custiuc Maria, avocatul Lilian Timotin din cadrul BAA Centru, a pledat pentru respingerea acţiunii și compensarea cheltuielilor de judecată suportate de clienta sa pentru servicii de asistenţă juridică în mărime de 7500 lei.

În confirmarea cheltuielilor de asistență juridică suportate s-au prezentat bonurile de plată care atestă achitarea Custiuc Maria în total a sumei de 7500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în beneficiul BAA Centru, susținută de raportul privind activitatea avocatului (f.d.208,209).

În același timp, e de remarcat că prin prisma art. 96 al Codului de procedură civilă, legea procesuală consacră expres prerogativa instanţei de a cenzura cu prilejul stabilirii cheltuielilor de judecată cuantumul onorariului convenit între părţile contractului de asistenţă juridică, prin prisma proporţionalităţii cu amplitudinea şi complexitatea activităţii depuse.

Astfel, reținând probele prezentate pentru dovada cheltuielilor suportate, inclusiv raportul de activitate desfășurat al avocatului, ținînd cont de circumstanţele cauzei, volumul activităților exercitate de avocat (întocmirea referinței), instanța conchide că suma cheltuielilor de asistență juridică pretinsă urmează a fi micșorată până la 5 000 lei, ce constituie o satisfacere echitabilă în speță, realmente angajată, rațională şi rezonabilă ca mărime, iar în rest, cerințele formulate urmează a fi respinse.

În concluzie, odată cu respingerea acțiunii reclamantului, se va compensa din contul reclamantului în beneficiul pârâtei Custiuc Maria suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În conformitate cu prevederile art.238-241 CPC al R.M. instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Cererea de chemare în judecată depusă de Bulgaru Grigore către S.A. " Cartuș ", Gondiu Vasile, Custiuc Maria, intervenient accesoriu Grădinari Galina, privind încasarea plăților salariale restante, penalității pentru reținerea plăților salariale prevăzută de art.330 Codul Muncii, prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Se admite parțial cererea înaintată de Custiuc Maria privind compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de Bulgaru Grigore în beneficiul Mariei Custiuc suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest cerințele se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
judecător /semnătura/ Lupașcu Natalia